

ГОД I.

Цана асобнаго нумэру 5 кап. (10 грошэй).

№ 6. НАША

першая беларуская газета для вёскаваго и местоваго рабочаго народа.

выходзіць раз у тыдзень рускими и польскими літэрамі.

Адрэс редакции и администрации: ВІЛЬНЯ, КАТЭДРАЛЬНЫ ПЛАЦЪ № 4.

Жэлефон Рэдакции и Канторы № 591.

Цана: з пересылкаю и дастаўкаю да хаты: на 1 год —
3 руб., на 6 месяца — 1 руб. 50 кап., на 3 мес. — 75 кап., на
1 мес. — 25 кап. Без дастаўки и пересылки: на 1 мес. — 2 р.
40 к., на 6 мес. — 1 р. 20 к., на 3 мес. — 60 к., на 1 мес. — 20 к.
За гравію: на 1 год — 4 р., на 6 мес. — 2 р., на 3 мес. — 1 р.
Перамена адresa — 20 кап.

доўля

ВІЛЬНЯ,

1 дзекабра

1906 г.

АБЬЯУЛЕННЯ прыймаюцца на пасленай страницы па
20 кап. за лінейку пэтиту.

Рукаписы и карэспандэнцыі, прысыланыя у Рэдакцию
мусіць быць чытэльна напісаны з фамілею и адрэсомъ таго,
хто их прысылае. Адрэсъ толкі для вадама Рэдакции.

Г О Л Д

Кали вайна у краю кипела
И кроу лилася, як вада,—
З краві зямля пачырвенела
И з кожным днем расла бяды...

Кали звяроу — людзей таукали
На мирных жыцелей каб биць...
Кали дзяцей не шкадавали
У вачах прад маткамі рубиць...

Тагды ускіпела неба гневам
И голад страшны зтуль стуниу
И скрыдлы над зямлі пасевам
Як цар-арол ён расхилиу.

И пахмурнели у смутку нивы,
И пажауцела уся зямля,
Маркотны, смутны, моучаливы
Прад смерцяй были усе паля.

Ламалась рож, каласы пали,
И сонцэ огненое жгло,
И росыніу не асвяжали,
Зачахла усе и умярло.

Салому ўместа хлеба ели
(Бо скот дауно ужо падох)
И пухли людзі и чарнели,
Ядучы зельска, кору, мох...

Дзярэуни хутка вымирали,
Хвароба йшла, нібы пажар,
И крыки неба разрывали...
Но бэз літосци голад-цар.

Тагды вайна у краю кипела
И кроу лилася як вада...
З краві зямля пачырвенела
И з кожным днем расла бяды...

Тагды у палацах што? — туляли,
Начами ели ды пили,
И Бога — голад выхваляли
Што крыки бедных замярли.

И. Изгур.

ЯКАЯ БУДЗЕ ДУМА?

—♦♦♦—

Ня доуга свецила сонца свабоды над абыядоляным руским гасударствам.

Згусціліся чорныя хмары. Завалаклося имі неба а з гразныхъ норау выпаузли, баючыся свету, брыдкия гады.

Цяпер яны горда падняли голавы. Цяпер яны пачули свою силу, кали жменя гныбіцялёу, маючы камандзера у Сталыпини, заливаець крою усе агромна гасударства, хачучы патапіць у краві вялики асвабадзицяльны рух. З радасцю прыслухиваюцца яны да залину, ад катоных гинуць сотні сыноў свабоды, з уцехаю даведаваюцца аб частых смартэльных прыгаварах ваенна-нальных судоў—гэтай насмешкі над правасудзем.

Імя успомніных выжай гадау— ёсьць: „исціна рускіе людзи“. Гэта тые самые людзи, што у минуушу восень спрауляли морды на усем рускам гасударстві, што аххляпали крою вулицы Беластока и Седлеца.

Іх ёсьціка мало, но яны сильные. Мощныя яны тым, што за іми стаіць правительства з многімі тысячамі штыкоў.

У заузятасці сваём яны (гады гэтых) грояць нават сваім-жэ прыяцелям, бюракратам, усялякими страхами—кали толькі жыдам будуць даны роуные права з другіми. Яны самым грубым способам вымагаюць ад прадстаўніцтва миністэрства каб было робляна паіхняму и миністэрства гэта, миністэрства Сталыпіна, боязливое, слухаець их таму, што видзиць у их падпору для падгнишага самауласці.

Цяпер усе старання гэтых людзей скерованы, каб якольвек у Гасударствяну Думу выбраць сваіх кандыдатаў.

Правицельства надта памагаець им у гэтом, каб у Думу пралезла як найбольш „чорнай сотні“ дзеля гэтага яно адабрало права выбарау бэзвязельным мужыкам и многім, многім тысячам рабочага люду словам—тым хто боляй усіх маець права быць нязадавольненым сягодняшним парадкам яно (правицельство) думаець, што таким способам удасцца выбраць у Думу многа, кали и не чорнасоценціау, то напэуна ужо людзей ня см'лых, людзей—каторых можна збароць.

Але чы часами не памылица яно Таж апрыч работникау ёсьць ня мала и других незадаволяных. Во и дапрауды хто жэ пазволіць як ня „исціна рускіе людзи“ гэтых—забуйства граждан, што нас штось дзень адбываюцца называемы „казніми“. Камуж у спадоби бязмерна зладзейства бюракратау—примерам—край генер Гурко.

Справы граждан усяго рускага гасударства, за выключением чиноуникау, багчай и „чорнай сотні“—цяпер адныя. Цяпер усе хочуць толькі аднаго—дабицца настаяшчай гражданскай свабоды, насташчаго парлямэнту. Каб жэ гэтаго дабицца треба исци рука у руку—паробкави гаспадаром, рабочаму з дробным уладзелцам и майстрам. И толькі тагды, як будзе ўсюць вымажана ад правицяльства праудзініялітічна свабада—толькі тагды рабочы народ магчыме исци своеі асобнай дарогай.

Мы верым цвёрда, што дробные землеуладзельцы кали и ня будуць падаваны галасоу за кандыдатаў рабочых, то усё такі вібяруць людзей, што ганяць цінерашніе праўніцтва.

Не! надзея „чорнай сотні“ быць выбраными да Думы ня велика.

Граждане Рускага Гасударства з гневам адсунуцца ад шайки разбойникау, памагаючых катам и казнакрадам. Не памогуць и штыки, што их падтрымывали дзягутуль у пагромах и мордах людзей—це пер яны будуць для их бэз карыспы.

Штыкіма ня можна прымусіць чала вeka думаць іначай як ён думае—и, па тараю яшчэ раз, і штыки нават не памогуць „чорнай сотні“ быць выбраными депутатамі у Гасударствяну Думу.

ГОЛАД.

Страшна робіцца пры гэтых слові Валасы паднімаюцца на галаве и мароз перабегаець на скуры.

Галадаюць дзесяткі и сотні вёсак, галадаюць цэльые паветы и нават цэлье губэрні.

У татарскай весцы Тетюшскага павету, Казанскай губ., пишуть газэты, бацькі прадавали сваіх дочак гэтак ад 12 да 17 гадау—прадавали их на распусту за 100—

150 рублуо — кожну. Прычына такого страшнага праступку быу голад, — голад, ад катораго гинули цяжкаю, страшнаю смерцяй.

Таки голад, як пишуть газэты, яшэ николи ня быу у Расеи. Падумайце тольки: **з аугуста месяца гэтаго году мужыки у ва многих мяцох ядуць чэрэз дзень, други а то й трэци.**

Каб меныш хацелася есци, няшчасныя кладуцца и ня рухаюцца, бо ведама што як чалавек спакойна ляжыць — дык меныш есци хочэ. Каб як выкармиць скацину здзирали стрэхи з хатау — аленичога не памагло — пазыхала.

Уместа хлеба людзи мусяць есци мякину, жолудзи, церту кару, листы, мёх.

Палаження галодных страшна. Ляжыць яны покатам, плачуць и стогнуць; — паглядзець на их — скура ды косци. Потым начынаюць пухнуць. Усе цела разранивасцца и урэшцы чалавек гіне у найстрашнейшым кананю. Пухнуць сотни и тысячи красцьян. А тут яшэ падходзиць зіма. Холад и голад злучацца, каб разам губиць наших братоу. А помашы не скуль ждаць. Бюракрація напишэць цыркуляр и думаець што ужо заткнула галодны рот. А каль и захоча памагчы памираючым д голаду людзям, та нарuchaе гэтую справу такому Гурко, каторы, напрыклад, аддау якомусць заграничнаму махляру Лідвалю (1.300.000) мільён трыста тысячоу рублуо — а гэты схавау их сабе у кішэн.

Церняшчаго голад на 1 руб. 50 к можна пракармиць цэлы месяц (пакуль прыдуць чепішыя часы) дык на 1300000 р. на гэтыя гроши сабраныя ад мужыкоу таким парадкам можна былоб пракармиць 850.000 васімсот пядзесят тысячоу чалавек у месяц! А гдзе цяпер гроши тыя? — гдзе крывава мужыцкая праца? Каб аддаець падатки мужыки прадавали быдла, палатно — што тольки мели — каб тольки напхаць горла казне, а самы цяпер пухнуць з голаду.

Вот часы настали!... А казна гэта, замест памачы няшчасным высылаець гроши за границу — Лідвалям и таким парадкам даець яшчэ большыя прастор голаду, хвароби и смерці.

Чарвоны.

ПАПРАУКА.

У № 5 „Нашае Долі“ у артыкуле моим „Дэпутаты ад Вільни“ уместа „Л. Гуша“ трэба чытаць „п. Коньча“. Вельми перэпрошаю п. Гушу за маю памылку.

Адам.

Як Віленскіе рабочыя ваявали з злучыўшыміся капиталистамі.

Кожны чалавек па асобни слабы и яго усяки можэ крыудзіць. Кали людзи злучаны — та яны сильные. „У громадзі сила“ гэта усе знаюць. Асобна кожны рабочы не палешыць свае долі, а кали усе рабочыя разам возмуцца, та дабьюцца таго, што будуць меныш працеваць, а больш зарабляць, свабодным часам будуць магчы пачытаць ксёндзку, даведацца, што робицца на свеци — словам будуць жыці як чалавек, а не як скацина.

Усёды работники добра гэта знаюць и пазлучацца у таварыства и суполкі (саюзы).

Усе шауцы злучаюцца у адзін саюз, усе крауцы у другі, усе сталяры у трэци и т. д. Так сама и у Вільни близка таго увесь працевиты народ злучыўся у свае саюзы. Каб дабицца лепшых варункоў жыцця работнікі маюць найлепшую помаш для сабе: гэта забастаўка.

Зробяць забастаўку, ня пойдуть рабіць, и запатрабуюць ад сваіх начоў большай платы, а меныш работы. Другіе рабочыя на их месца ня пойдуть бо усе яны жывуць у згодзи, заступаюцца одны за других. Калик знайдуцца такіе, што згодзяцца пайсци на месца забастоўчыку, та их пражануць. Як забастоўка, — дык фабрыкі чы заводы — стаяць, — гаспадары их не зарабляюць (а гроши страх як любяць) та и згодзяцца: няхай работнікі арабляюць, и мы, хаця и меныш, але усёж будзямо гроши складаць.

Дабьюцца рабочыя лепшых варункоў, пройдзе неяки час и зноу зробяць забастаўку, пакуль не дабьюцца такого палаження, якое для их ёсьць канешым. У

гэтаі барбе правицельства памагаець ба-
гатым, садзяць работнікау „падстрекаце-
лій“ у турмы. Але рабочы не баяцца
гэтаі — і з кожным годам, нават з кож-
ным месяцам, кали яны толькі змови-
шися, палаженне ихня палепшаеца.

Бачучы гэта фабриканты, купцы, завод-
чыки, адным словам капиталисты пашли
да галавы па розум. Будзямо, кажуць, и
мы злучацца, — тагды не пабаімся забасто-
вак. Так і зрабили.

Кали у адной фабрыцы канвертау ра-
бочы зрабили забастауку, дык усе фаб-
рыканты конвертау злучыліся у суполку,
— прагнали рабочых, думаючы сабе: як
выгаладзяцца, дык прыдуць і будуць ра-
біць за сколька мы захочам.

У фабриканта кашэні набіта туга — го-
ладу яму баяцца не трэба... чы няпрауда?...

Такая суполка фабрыкантау завецца
локаут.

Як началася у Вільні забастоука пан-
чошниц — усе фабрыканты панчохау абъяви-
ли локаут. А што рабили рабочы? Чы
спалохаліся мо? Паляцели на работу?
Отаж не! Яны сабе баставали і даляй.
Мы ужо успамянули, што рабочы люд
жывець з сабою дружна — адзін за усіх
и усе за аднаго. И цяпер, кали 1500 і
больш снавали па Вільню бэз работы —
другіе памагли им.

Пяраплётчыки, цыгарники, булачники,
загатоушчыки, пальчатники, шауцы, крау-
цы, слясары, сталяры і другие — усе злу-
чаныя у саюзы, збираліся, радзіліся як
памагчы забастоушчыкам. На ззабраньнях
гэтых пастанавіли, каб кожны рабочы
што месяц аддавау на забастоушчыкау
свой заробак з 2 днёу. Зрабилася камісія
для вайны з гэтыми **локаутамі.**

Збираліся грошы, напліася каса, у ка-
торай цяраз 2 месяцы набралася 1735 руб.
76 к. Гэтыя грошы выдаваліся па троху
забастоушчыкам, каб яны не галадали.
Забастоука цягнулася 11 нядзель. Багачы
што гэтаму николі канца ня будзе і што
яны могуць саусім згалець, капиталисты
начали пярагаворы, а пятым згадзіліся
даць, чаго рабочыя хацелі, нават яшчэ
заплацили і за час забастоуки.

Такім парадкам локаут быу зломаны
и працавіты люд цешыусе з выгранай.
А выграна гэта была ня малая. Кабы вы-
грали капиталисты дык і другіе багачы

рабили такие **локауты** — а цяпер усе яны
пазнали, штоничога ня зробіць проциу
злучышагося люду — сокам і кроюю като-
раго нібы пияуки — усе яны жывуць.
Гэты выпадак віленскіх локаутаў лишни
раз паказвае толькі, што

у злученю сила!

Янук з за печні.

ПАН и МУЖЫК.

(З Крашэускага).

Иду раз сабе пяхатоу.
На вулицы-ж вельми балота;
Аж чую, хтосьць едзець за мною...
А то ж з панами бядота!. . .
Зиркнуу назад, дый у ноги,
Бо пан мой — мог мине здратаваць;
У тым чую: „пачэкай, мой дроги!“
Каль кличэ та трэба чакаць.
И шапку зняушы я стау...
Дождж лье, я жду, аж от
Ляциць і — „як ся маеш?“ сказау,
И згинуу, як вихар, як чорт.
И толькі балотам усяго ахлапау.
З панами такая та справа
Што каль ня задратуе,
(Падчас яму і гэта забава!)
Калу-ж — никали не пашкадуе!

Будзицель.

АХФЯРЫ.

Людзи бунтуюцца... бунтуеца мно-
га... тысячи, дзесятки тысячу, а гляньце
сколькіх судзяць?!.. Прад несправядливым
людзкім судом сядзяць на лауцы двое,
трое... гэта значыць: яны винаваты, бо
яны неякосьць забадзіліся памеж тых
многіх што бунтуюцца... Чы виноўные,
чы не — яны мушуць адвешиць — часамі
и надта цяжка... Хтосьці сказау:
„Прыстава падстрелили“ цап бунтуаш-
чыка і узяли: як ен асмелиуся галасно
гэтак сказаць?!

Другі пашкадавау прияцеселёу наро-
ду і — спаткауся разам з першым перад
судом...

Чи гэта вяликия бунтауцькі, праступнікі?

Не—гэта—бедныя, няшчасныя ахфяры...

З Сыбіры варочаўшыся да хаты полк, дачууся, што яго хочуць паслаць на усмирение.

Салдаты загаварыли... загаварыли памеж сабою аб тым—што во як дзякуюць им — за кроу их праліту на вайне... — пасылаюць их „усмираць“, зноу біць, але не ворогу, а родныхъ братоу...

И салдаты загаварыли... — не хацели исци на гэтакі страшны грэхъ...

Полк акружили — палкоунік паказау на трох чатырох — якабы бунтауцькоу — и их арэштавали.

И от яны ужо пред судом... — хаця и сами ня ведаюць як и за што сюды папали. Сядзяць...

А их судзіць страшны — нясправядлівы суд... и асудзіць—можа на смерць...

А людзі маучанець — хаця над галавами усіх нясецца вялики балочы стон...

Ахфяры, ахфяры!...

С. В.

АЙЧЫЗНА У ЦЬМЕ.

Апусцілася глухая

Ноч над роднай стараной.
И зноу лиуни не сцихад

Льюцца цёнгля над зямлей.

Цёмны, велькия зноу хмары

Усё неба заняли...

Нудны, восени дни шары

Замест лета нам прышли.

Плачець вечер над прасторам

У барах и на палях

Плачець, стогнець слезным хорам

Жыцце у муках и болях.

Няпагода гэта, слякаць

Жыцця стоны глушаць усе

И з натураю паклякаць

Нибы страшна смерць ідзе.

И бушуець громка бура...

У нашай беднай старане...

Хмары звисліся панурами

(ши) Пісніць грудзь радной зямле.

І. Изур.

З Беларусі и Літвы.

Вільня. 22 наябра у Віленскай Судзейнай Палаце разглядали справу рэдактара польскай газэты „Echo“, Уладзіміра Стойкава за выдрукаванне у нумэру 11 гэтай газэты артыкула „што трэба и чэго ня трэба чытаць“. Прэдседау тайны саветнік санатар Карновіч Абвіняу таварышч пракурора палаты Замыслоускі, Бараніу справу прысяжны паверены Т. Брублеускі.—Палата пастанавіла: газэту „Echo“ замкнуць на усягды, а рэдактара пасадиць у крэпасць на 3 месяцы.

У прошлым тыдніу зноу канфіскали № 5 „Нашае Долі.“

Гродня. Спіски избирацелёу ужо зроблены. З памеж избирацелёу больш жыдоу. Глауны рэй вядзе прашлагодні камітэт. Кандыдата у Гасударственную Думу ужо выставілі.

Віцебск. У гэтым часі, як нам відома, кончыліся прадвыбарные звёзды мужыкоу у Віцебскай губэрні. З зэтых звёздау відаць, што яны ужо добра зарганизаваны и ведаюць як і што рабіць кали прыдукты віябары, каб выбраць дэпутата не ад правицељства а ад мужыкоу.

Гарадэк (Віцебскай губ.) У гэтым гаду прадвыбарная работа ідзе іначай як у прошлам Ка-дэты, што раней надта ужо мнона напумеди, цяпер прыціхли саусім. Але за тое надтаж стараецца ужо чорна сотня. Яна нават хоча қаб у Гасударственную Думу выбраць тольки аднаго пасла, а то як паслаць двух, дык барани Божэ памеж них пойдзе разлад. Русіх выбаршыкау больш як жыдоуских.

Невель (Віцеб. губ.). Тутака прыгатауляюцца да выбарау някосьць циха. Людзі мала спадзеваюцца добра ад новай Думы. Тамтэйшыя таварыства и суполкі так як і ня прыгатауляліся да выбарау.

Раскиданы толькі писулькі Віцебскага фэдэраціунага (союзнага) камітэта „бунда“ и р. с.-д. р. п.

Печярбург. У гэтых дніх працуи хаты № 95—Вяземскай лауры, хтосци выстраліу и смертэльна раниу памошчника пристава трецяго участка Спаскай часцы Шэрэметава.

— Шэрэметава недауня перевяли у Печярбург з Беластока, гдзе, як людзи гаворуць, той самы Шэрэметау устроину Беластоцки пагром.

Печярбург. Газэта „Бир. Вѣд.“ пишэць аб аднім выпадку, каторы дужа напамінаеца дзела Гурко-Лідваля. Выпадкам гэтымъ ёсць надта хуткае палучення ($1\frac{1}{2}$) паутара мильена рублуу контрагантам ваеннаго и мorskога министерствау панам Гінсбургам.

Дзела у тым, што Гінсбург запатрэбавау (5) пяць мильенау рублуу але каміся пад прадвадзіцельствам п. Шванебаха запытала яго упярод, як ён распраджауся вялікими грашымі, што яму выдаваліся падчас вайны з Японіяй? На комисію гэту глянули крыва и знайшлася другая;—глauным у гэтай камісіі быу ужо сэнтар Чэревански. Ушчот 5 мильенау пану Гінсбургаві зараз жэ выдана было ($1\frac{1}{2}$) паутара мильена рублуу... Небывалы поспех!

А тым часам вадомо што каб пан Гінсбург дастау грошы як найхучэй, надта хацелася пэуным асобам.

Печярбург. Таварыщам министра внутрених дзел п. Гурко было назначана на публичные работы для мужыкоу Саратавской губ. (1600000 руб.) адзін мильен шесцьсот тысяч рублёу. Пан Гурко надта налегау на тое каб было назначана столька а не менш. Цяпер то выяснилася, што ани губэрнатар ани земства столькі ни трэбавали. Гурка записку з абыяненням павінен прыслаць на следствіяну камісію.

Яшчэ да перадачы дзела Гурко на следствіяну камісію, пан А. Стаковіч выдрукавау у газэцы „Рѣч“ аткрыту писульку на імя Гурко. У гэтай писульце Стаковіч абыяуляець, што ён першы начау обвініць Гурко—дабауляе іры гэтом, што пан Гурко можа будзе смялейшым ад Цурнаво—каторы збаяуся аддаць яго (Стаковіча) пад суд за „дзела аб аусе“.

З палучаных газэтау з Далёкага Усходу даведваемся, што дзеецца там што-

нядобрае. У Владзівастоцкам гарнізоні няспакой. Японцы, ломяць дагавор и украпляюць вострау Сахалин... Слухі ходзяць уселякі. Гавораць што кроу можа нават зноу палицца.

У Казанскам павеце ад голаду памеж мужикуо начинаецца *галодны тыфус*.

„Каз. Веч.“ пишэць што адпушчены хлеб ад казны для мужыкоу, каторы раздаюць *земскіе начальнікі* тож не налта каб много пападау да мужицкіх брухау а то и заусим туды не пападаець.

30 губэрни церпяць ад хлебнаго недарода. Правіцельства каб памоч галодным пазычыло 55 мильенау ды яшчэ Гасударственная Дума на гэта дала 15 мильенау, а мужики памираюць ад голаду.

(Смол. Вѣст.)

У Цяцюшскам павеце у бедных, глухих татарскіх вёсках недауня *бацикі прадаля сваіх дочек ад 12 да 17 лет*. Вартасць кожнай дзяучыны ад 100 да 150 рублёу. — *Прычынай такога безбожнаго паступку быу юлад, а за ним и галодна смерць.*

(Каз. вѣч.)

У Уфімскай губ. у Белебеускам, Мэнзалинскам и Уримскам паветах пашуець *тыфус*. Голад ужо з сенцябра. Башкіры дык ужо дауно ядуць *ня хлеб, а суряят*, каторы пякуць з скоткай пасынкі и каторы *ня кожная навэть собака будзе есьцы*. А той хлеб едзяць нават и дзецы.

(Уф. В.)

У Архангельскай губ. растрывонили нескалькі тысяч рублеу тых гропэй, што были адпушчэнны гасударственным казначэйствам на тое, каб кармиць палитичных, высланых у ту ю губэрню. Для разведкі аб гэтай спрабі паслали, усем знагаго быушаго губэрната Минскай губэрни Курлова.

Як усмиралі у Ліфляндзкай губерні можна видзець з таго, што ад 6 акцябра да 6 наябра па прыгавору ваенна-палевого суда **было разтрэляно чы павешано 49 чэлавек;** акрамя гэтаго **забітых:** тых, што пррабавали уцѣкаць — **17 чэлавек**, тых, што сапрациулялись — **4 чэл.**, бэз паказания прычын — **40 чэл. нехоча забітых — 2 чэл.** а разам усяго за адзін месяц забітых 112 чэл.

(Товариш.)

Усяго па троху.

Министр унутреных дзел 13 ноября разаслау генэрал-губэрнатарам ось якое распаражэнне:

Списки избирацелёу у Гасударственную Думу павинны быць надрукованы як можна прандзэй. Патрэбные на гэта трошы ужо адпушчены, толька не трэба быць разжутным и глядзець, каб зрабиць эканомию на „литэрах, паперу и формаце.“ Гэта значиць, што трэба браць паперъ горшы, ды глядзець, штоб яго як можна меныш вышла на тые списки. А каб на маленким паперку змясьциць вяликий списокъ, так трэба друкаваць маленкими литерамі.

Осё яки эканомны министр унутрэнных дзел...

Бяды тольки, ито ня кожный аднастайне умее эканомиць: адзін дык аж на друкарнню спискау избирацелёу эканомиць а другій якъ выясньилось, па (1,300,000) мільен кідае триста тысячоу рублеу.

Добра хоць тое, што яны у адным міністэрстві: што таварыши министра унутреных дзел генэрал **Гурка** раздумовіць, дык яго начальнік, министр унутрэнных дзел генэрал Сталыпін зъеканоміць...

А тож, барани Божэ, сабралось бы таких два, як генэрал **Гурка**, ды яцэ и разам, — можна было бы прашасць...

Лідвалль дык вядома цецьцуся бы гэмму, але усё гасударства бы плакала так, я цапер плачуць, прадаючы сваих жонак і дзяцей за кавалак хлеба, галодные музыки, для которых **Лідвалль** вязе хлеб...

* * *

— Цяперака усе больш и больш выветляецца, што першую Гасударственную Думу разагнали глаунае дзеля того, што незахадела празначиць і аддаць 50 мільеноу у руки кабінету на прадавольствяну кампаню і што иначэ глаунай прычынай распуску Думы быу В. І. Гурко.

У няубауки будуць апублікованы надта интарэсныя мацер'ялы — каторы заусим высветлядь гэта дзела.

Гоп! Гоп! засьпяваубыб.

Гоп! гоп! засьпяваубыб...
Ой што, што, я таму даубыб
Хтоб зрабиу, каб я васола
Засьпявау: каб у вакола
Загрымели песьняй горы,
Зазванили звонам зоры,
Запумели лесы цемны,
Задзындзэляли бяздомны
Птушачки... а рэчки, боры
Каб гукали, нібы уторы
А у тым звони, у тым спеви,
Песьни васолай павеви,
Кали съпявалаб уся натура:
Песьня людзкая — панура,
Песьня грозы и пракленства
Злосыци, пекла, акруцьенства
Сцихлабыб... а уцішы той
Усеб прыслухались съятой
Песьни жыцця — бо прыроды,
Песьни шчасця — бо свабоды...
И забыліся аб горы,
Бо па жицеўым прасторы
Песьня велькаб праляцела
И пхнулаб людзей да дзела...
Эй!.. Эй!.. яя будзець николи
Песьни такой, бо у болі
Трудна на песьню здабыцца
Засьпявай — та аблицца
Треба горкими слязами.
И над нотай и слывами.
И ніхто, нішто на свеци
Вяселля ня дасць паэци.
Пакуль боль нас, гора мучыць
Такой песьни хто ж навучыць?!!..

Будзицель.

Ад рэдакции.

Просим усіх нашых чытацеу писаць аб усем, што дзеецца, аб крыудах сваіх і радоўсцях, хто як умее.

Кали патрэбна будзе каму якая парада — пытайце — адкажемо.

Ведайце добра, што „Наша Доля“ — газета весковых людзеу.

Прысылаючы трошы трэба канешне адресаваць так: у рэдакцию „Наша Доля“ Вильня, а не на імя быушаго стоража рэдакции Ефстафія Сымоновича, бо ён больш ня служиць і трошы присланыя на его імя трэба пераадрэсаваць.

BIEŁARUSKAJA WYDAUNICKAJA SUPOLKA
„Zahlanie sonce i u nasze wakonce“

radzić usim kuplać knihi:

Biełaruski lamentar, abo pierszaja nauka czytania cana 6 kap.

Białoruski lementar, abo pierwsza nauka czytania ц. 6 к.

Pierszaje czytanie dla dzieciak białorusou cana 6 к.

Першае чытанне для дзетак беларусуц. 6 к.

Вязанка Янки Лучины (Ивана Неслуха) цана 4 к.

Казки Выдау А. К. ц. 6 к.

Bielaruskije pacztowuje pisulki.

Usio heta možna kuplać u hlaunym składzie u Pieciarburhu, Wasilou wostrou, 4 linia, № 45, kw. 16, i usiudy u wielikszch kniarniach.

Что купляje u hlaunym składzie nia miensz jak za pourubla, тоj nia płaacić za prasłanie pocztaju.

MAŁYJE HROŚZY MOŻNA WYSYŁAĆ PACZTOWYM MARKAMI.

W maju r. b. w Wilnie zaczęło wychodzić pismo tygodniowe
 i nowe w języku litewskim p. t.

„NAUJOJI GADYNE“ (Nowa Era),

poświęcone sprawom proletariatu miejskiego i wiejskiego i włościan małorolnych i bezrolnych

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, ulica Š.-to Jerska 39 m. 6.

CENA w kraju rocznie 3 rb., półrocznicie 1 rb.,
 50 k., kwartałnicie 80 kop., miesięcznie 30 k.;
 zagranicą rocznie 4 rb., półrocznicie 2 rb.,
 kwartałnicie 1 rb.

OGŁOSZENIA
 drukowane są na ostatniej stronie po cenie od
 wiersza lub jego miejsce 20 kop.

Wydawca J. Jaks-Tyr.

Za Redaktora H. Brazajtisowna.

Выдаудца ЯНУЛУКЕРКЕС
Адам Гедвилло

Рэдактор АДАМ ГЕДВИЛЛО.